

EMEK PLATFORMU

TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, Türkiye Kamu-Sen, Memur-Sen, BASK
Türkiye İşçi Emeklileri Derneği, Tüm İşçi Emeklileri Derneği,
Tüm Bağ-Kur Emeklileri Derneği, TMMOB, Türkiye Barolar Birliği,
Türk Tabipleri Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği,
Türk Veteriner Hekimleri Birliği, TÜRMOB

13 MART 2008

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI YASA TASARISI HAKKINDA EMEK PLATFORMU ORTAK AÇIKLAMASI

TBMM Genel Kurulu'nda görüşülecek olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasında değişiklik öngören Tasarı, çalışanlar, emekliler, hak sahibi durumundaki aile fertleri ile dul ve yetimler için sosyal sigortalar ve sağlık alanında ağır hak kayıplarına neden olacaktır.

Emeklilik ve sağlık alanında köklü değişiklikler yapan ve kazanılmış hakları geriye götüren Tasarı, sosyal devlet ilkesine de aykırıdır.

Tasarı ile yapılan düzenlemeler, ülkede yaşayan herkesi olumsuz etkileyecek; sosyal sigorta ve sağlık haklarına erişimlerini güçleştirecek ve giderek daha da olanaksız kılacaktır.

Oluşturulmak istenen sistemle, mevcut sistemdeki hakların korunduğu iddia edilmektedir. Ancak bu iddia, tüm çalışanlar için gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü, bu tasarının yasalaştığı tarihten itibaren herkes bu yasa kapsamında çalıştığı süre oranında yeni düzenlemelerden etkilenecektir. Ayrıca, Tasarı yine iddia edildiği gibi, çalışanlar arasında norm ve standart birliği sağlamamakta, aksine var olan farklılıkları derinleştirmektedir.

Tasarıyla yapılan düzenlemeyle;

- 1- Bugün, emeklilik için kadınlarda 58, erkeklerde 60 olan yaş sınırı kademeli olarak kadın ve erkeklerde 65'e; prim gün sayısı 7 binden 9 bin'e yükseltilmektedir.
- 2- Halen fiili hizmet zammından yararlanan çalışanların bu hakları bazı sektörlerde ellerinden alınmaktadır.
- 3- Malüllük ve ölüm aylığı hak etmek için aranan 5 yıllık hizmet süresi 10 yıla; 900 günlük prim gün sayısı ise 1800 güne yükseltilmektedir.

- 4- Aylık bağlama oranı her 360 prim gün sayısı için yüzde 2'ye indirilmektedir.
- 5- Emekli aylıklarının hesaplanmasına ilişkin kazançların güncellenmesinde kullanılacak katsayının belirlenmesinde gelişme hızının (refah payının) yüzde 100'ü yerine, yüzde 30'u dikkate alınacaktır.
- 6- İş kazası ve meslek hastalığı sonucu yüzde 25 ve daha yüksek oranda sakat kalan çalışanlara bağlanan sürekli iş göremezlik gelirinin alt sınırı kaldırılmaktadır.
- 7- Alt sınır aylığı düşürüldüğünden, özellikle mevsimlik, geçici süreli ve yarı zamanlı çalışanlar, daha az aylık almakla karşı karşıya kalabilecektir.
- 8- Çalışan ve ölüm geliri-aylığı alan çocuksuz dul eş aylığı, yüzde 75'den, yüzde 50'ye düşürülmektedir.
- 9- Emekli aylıklarının yükseltilmesinde yalnızca enflasyon oranındaki artış dikkate alınacağından, emekli, dul ve yetimlere refahtan pay verilmemektedir.
- 10- Asgari ücretin üçte biri tutarında, altı ay süreyle verilmesi kabul edilen süt emzirme yardımı, bir defaya mahsus olarak düzenlenmektedir.
- 11- Asgari ücretin üç katı tutarında verilmesi kabul edilen cenaze yardımı bir asgari ücret tutarına indirilmektedir.
- 12- Yetim kız çocukları için ödenmekte olan evlenme yardımı (çeyiz parası) yetim aylığının 24 katı tutarından, 12 katına düşürülmektedir.
- 13- Çalışanlar ile emekli, dul ve yetimlerin yararlanacakları sağlık hizmetlerine ilişkin tedavi yöntemleri, ilaç ve tıbbi malzemelerin miktar ve sürelerinin belirlenme yetkisi kurum yönetimine bırakılarak belirsizlik yaratılmaktadır.
- 14- Dış protezlerine yaş sınırı getirilerek 18 yaşını doldurmamış veya 45 yaşından gün almış kişiler protez bedelinin yüzde 50'sini cepten ödeyecektir.
- 15- Çalışanlar ile emekli dul ve yetimler, özel hastanelerden yararlanmak için sağlık hizmeti bedelinin yüzde 20'sini cepten ödeyecektir.
- 16- Sosyal Güvenlik Kurumu'nun oluşturacağı bir komisyonun belirleyeceği tedavi yöntemleri dışındakilere, üç katına kadar fark ücreti ödenmesi öngörülmektedir.
- 17- Muayene ve tedaviler için şimdilik 2 YTL; protez, ortez ve ilaç bedelleri için yüzde 10 ve yüzde 20 oranında değişen oranlarda katılım payı ödenecektir.

- 18- Çalışması sona eren sigortalılardan, önceki yıl içinde 90 gün prim ödeyenlerin kendileri, 120 gün prim ödeyenlerin ise kendileri ile birlikte bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, 6 ay süreyle sağlık yardımlarından yararlanma hakkı kaldırılmaktadır.
- 19- Genel Sağlık Sigortası primlerini devletin ödeyeceği kişiler için asgari ücretin üçte biri olarak belirlenen yoksulluk sınırı, nasıl elde edildiğine bakılmaksızın hanenin tüm gelirlerini dikkate alacağından, toplumun büyük bir bölümü sağlık sigortası primi ödemekle yükümlü tutulacaktır.

SOSYAL GÜVENLİK HAKLARI AÇISINDAN YARINLARI TAMAMIYLA GÜVENCESİZ BIRAKAN VE AMAÇLANAN NORM VE STANDART BİRLİĞİNİ ÇALIŞANLARIN ALEYHİNE DAHA DA BOZAN BU DÜZENLİ MEYİ KABUL ETMEMİZ MÜMKÜN DEĞİLDİR.